

| Titulació                                 | Tipus | Curs |
|-------------------------------------------|-------|------|
| 4313402 Recerca i Intervenció Psicosocial | OB    | 0    |

## Professor/a de contacte

Nom: Joel Feliu Samuel Lajeunesse

Correu electrònic: joel.feliu@uab.cat

## Equip docent

José Luis Lalueza Sazatornil

Joan Pujol Tarres

Luz Maria Martinez Martinez

Jenny Cubells Serra

Esther Arozarena Cañamares

Marisela Montenegro Martinez

Joan Moya Kohler

Albert Espelt Hernández

Francisco Javier Tirado Serrano

Lidia Arroyo Prieto

Remedios Rubio García

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

En tractar-se d'una assignatura d'inici del màster i comú a totes les seves branques, no hi ha prerequisits més enllà dels propis de l'accés al Màster

## Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és oferir una base comuna que emmarqui el treball professional en l'àmbit psicosocial. Oferir una visió de les aproximacions teòriques i els àmbits de recerca i intervenció del camp psicosocial, emfasitzant els debats contemporanis i oferint eines per a elaborar estats del coneixement.

## OBJECTIUS:

- Reconèixer i distingir els principis que separen els diferents enfocaments teòrics, epistemològics i metodològics en l'abordatge de fenòmens i problemàtiques psicosocials
- Analitzar els marcs ontològics i epistemològics que contribueixen a la comprensió d'un objecte d'estudi i d'intervenció concret
- Desenvolupar una mirada crítica sobre els àmbits psicosocials de recerca i intervenció
- Elaborar un estat de la qüestió d'un àmbit de recerca o intervenció social per a mostrar les seves diferents comprensions

## Resultats d'aprenentatge

1. CA01 (Competència) Combinar diferents criteris de cerca i diferents bases de dades que presentin una visió completa de l'estat del coneixement sobre el fenomen d'interès.
2. CA02 (Competència) Compondre un corpus sòlid d'articles científics fent ús de criteris adequats d'inclusió i exclusió.
3. CA03 (Competència) Integrar de forma clara en l'exposició les posicions diferents o intervencions trobades en una revisió bibliogràfica.
4. KA01 (Coneixement) Identificar les discussions presents en l'àmbit de recerca o d'intervenció psicosocial a partir de la bibliografia científica disponible.
5. KA02 (Coneixement) Valorar de manera crítica els supòsits, limitacions i biaixos dels diferents coneixements o posicions enfrontats.
6. SA01 (Habilitat) Presentar de manera clara el fenomen d'interès, ubicant els límits i dimensions que s'han d'estudiar o sobre els quals s'ha d'intervenir.
7. SA02 (Habilitat) Reconèixer la qualitat de les bases de dades que es fan servir i dels articles científics.
8. SA03 (Habilitat) Debatre les implicacions eticopolítiques de les teories psicosocials des d'una perspectiva de gènere i interseccional.

## Continguts

- Perspectives teòriques contemporànies en el camp de la recerca i la intervenció psicosocial.
- Comprensió, definició i transformació de la realitat social des de perspectives feministes.
- Aproximacions epistemològiques i metodològiques per a l'anàlisi psicosocial dels problemes socials i per al benestar psicosocial.
- Caracterització de les problemàtiques associades a la societat contemporània.
- Eines de construcció d'estats del coneixement i de diagnòstics psicosocials.

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol               | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge     |
|---------------------|-------|------|------------------------------|
| Tipus: Dirigides    |       |      |                              |
| Classe magistral    | 48    | 1,92 | KA01, KA02, SA01, SA03, KA01 |
| Taller              | 8     | 0,32 | CA01, CA02, CA03, SA02, CA01 |
| Tutoria col·lectiva | 4     | 0,16 | CA01, CA02, CA03, SA02, CA01 |

|                                                                                  |     |      |                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|------|------------------------------------------------------|
| Tipus: Supervisades                                                              |     |      |                                                      |
| Tutoria                                                                          | 2   | 0,08 | CA03, KA01, KA02, SA01, SA03, CA03                   |
| Tipus: Autònomes                                                                 |     |      |                                                      |
| Elaboració de treballs. Lectura d'articles i informes d'interès. Estudi personal | 237 | 9,48 | CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, SA01, SA02, SA03, CA01 |

En tractar-se d'una assignatura amb objectius propedèutics, les classes seran principalment en format de conferència magistral, això no obstant es requereix la participació de les estudiants. A l'aula de forma presencial, per un costat plantejant dubtes o comentaris, com participant dels debats que el professorat iniciarà. Aquests debats prosseguiran de forma virtual a través del fòrum de l'aula virtual, a partir de la iniciativa del professorat i del mateix estudiantat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                                                        | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                       |
|--------------------------------------------------------------|-----|-------|------|------------------------------------------------|
| EV1. Elaboració d'una revisió temàtica (estat de la qüestió) | 50% | 0     | 0    | CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, SA01, SA02       |
| Ev2. Treball grupal                                          | 30% | 1     | 0,04 | SA01, SA03                                     |
| Ev3. Seguiment de la tutoria                                 | 20% | 0     | 0    | CA01, CA02, CA03, KA01, KA02, SA01, SA02, SA03 |

EV1. Elaboració d'una revisió temàtica: desenvolupament d'una revisió temàtica (estat del coneixement o de la qüestió) de temes relatius a la recerca i intervenció psicosocial. És a dir, un treball redactat mostrant els debats que hi ha hagut i el punt en què es troba la discussió al voltant del tema de recerca o intervenció escollit. Preferentment, i amb l'ajuda del professorat tutor, el tema ha de ser el més proper possible al tema del TFM. Aquest treball té un pes del 50% de la nota final de l'assignatura.

Ev2 Treball grupal: presentació d'una càpsula informativa visual en forma de Infografia, vídeo o altres formats audiovisuals, sobre una teoria o àmbit a escollir dels que formen part del temari de l'assignatura. Si es tracta d'un àmbit cal presentar clarament el fenomen d'interès, ubicant els seus límits i dimensions a estudiar o sobre les que intervenir. Si es tracta d'una teoria cal debatre les implicacions eticopolítiques de la teoria psicosocial escollida. Aquest treball té un pes del 30% de la nota final de l'assignatura.

Ev3 Seguiment tutoria: seguiment del treball final de l'assignatura amb el professorat tutor i de la consecució dels resultats d'aprenentatge de l'assignatura. Inclou la planificació del treball final, la revisió de l'esborrany i la revisió de la versió final (en tots els casos sempre i quan es lliurin com a mínim deu dies abans de la data de lliurament marcada a Moodle). Aquesta valoració del seguiment de l'assignatura la fa el professorat tutor i té un pes del 20% de l'assignatura.

Qualificacions:

Mòdul superat: El mòdul es considerarà superat si l'estudiant obté una nota mitjana superior a 5 en el conjunt de les proves d'avaluació.

Avaluable: Es considerarà Avaluable l'estudiant que hagi presentat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior 40% del total del mòdul.

No avaluable: Es considerarà No avaluable el fet que encara que l'estudiant hagi presentat varies proves el pes total en relació amb el conjunt del mòdul sigui inferior al 40%.

Avaluació única: S'avaluaran tots els continguts del mòdul en la data de lliurament de l'Evidència 1. Aquell dia es lliurarà la càpsula informativa visual (Ev2: 30%) en equip amb la resta de persones acollides a l'avaluació única sobre un dels temes del mòdul, que s'avaluarà amb els criteris marcats per a l'evidència 2 i es lliurarà el treball escrit de l'evidència 1 a l'aula Moodle (Ev1: 50%).

Reavaluació: No hi ha reavaluació

Pautes d'avaluació de la Facultat de Psicologia:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

## Bibliografia

### BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Ibáñez, Tomás (2013). *Muníciones para disidentes. Realidad-Verdad-Política*. Gedisa.

### BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Bonilla Campos, Amparo (2010). Psicología, diferencias y desigualdades: límites y posibilidades de la perspectiva de género feminista. *Quaderns de Psicologia*, 12(2), 65-80. doi:10.5565/rev/qpsicologia.806

Cabruja , Teresa; Íñiguez, Lupicinio y Vázquez, Félix (2000). Cómo construimos el mundo: relativismo, espacios de relación y narratividad . *Anàlisi*, 25, 61-94.

Corredor-Aristizábal, Javier (2010). Crítica y empírica: el rol de la psicología en el cambio social. *Revista colombiana de psicología*, 19 (2): 241-257.

de la Cuesta Benjumea, Carmen (2003). El Investigador Como Instrumento Flexible de la Indagación. *International Journal of Qualitative Methods*, 2(4) , 25-38. Disponible en: <http://ejournals.library.ualberta.ca/index.php/IJQM/article/view/4506/3786>

García-Santesmases, Andrea (2023). *El cuerpo deseado: La conversación pendiente entre feminismo y antipacitismo*. Kaótica Libros.

Gil, Adriana. (2006). Psicología social de hechos, de procesos y de proyectos. Objeto y tiempo. *Athenea Digital*, 9, 78-99. <https://doi.org/10.5565/rev/athenead/v1n9.262>

Grasswick, Heidi. E., & Webb, Mark Owen. (2002). Feminist epistemology as social epistemology. *Social Epistemology*, 16(3), 185-196. doi:10.1080/0269172022000025570

Haraway, Donna. (1991). *Ciencia, cyborgs y mujeres. La reinención de la naturaleza* (1995a ed.). Cátedra.

Haraway, Donna. (2004). *Testigo\_modesto@segundo\_milenio, HombreHembra@\_conoce oncoratón®: feminismo y tecnociencia*. Barcelona: UOC. Harding, S. (1996). *Ciencia y feminismo*. Ediciones Morata.

Hönig, Kathrin. (2005). Relativism or Anti-Anti-Relativism? Epistemological and Rhetorical Moves in Feminist Epistemology and Philosophy of Science. *European Journal of Women's Studies*, 12(4), 407-419. doi:10.1177/1350506805057098

- Ibáñez, Tomás (1982). *Poder y libertad. Estudio sobre la naturaleza, modalidades y los mecanismos de las relaciones de poder*. Amentia Editorial. <https://zenodo.org/records/7789460>
- Ibáñez, Tomás (2019). *Contra la dominación: En compañía de Castoriadis, Foucault, Rorty y Serres*. Gedisa.
- Íñiguez, Lupicinio (2003). La psicología social como crítica: continuismo, estabilidad y efervescencias tres décadas después de la "crisis". *Interamerican Journal of Psychology*, 37 (2): 221-238.
- Jansen, Sue. C. (1990). Is Science a Man? New Feminist Epistemologies and Reconstructions of Knowledge. *Theory and Society*, 19(2), 235-246.
- León Cedeño, Alejandra. (2012). *Psicología comunitaria de lo cotidiano*. Editorial Académica Española.
- Montenegro, Marisela; Montenegro, Karla e Íñiguez, Lupicinio (2006). Acción comunitaria desde la psicología social. En Xavier Úcar y Asun Llena (coords.). *Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria*. Pp. 57-88. Graó.
- Montero, Maritza (2004). Relaciones entre psicología social comunitaria, psicología crítica y psicología de la liberación: una respuesta latinoamericana. *Revista Psykhe*, 13 (2): 17-28.
- Parker, Ian (2007). Critical Psychology: What It Is and What It Is Not. *Social and Personality Psychology Compass* 1 (1): 1-15.
- Pérez Sedeño, Eulalia (2008). Mitos, creencias, valores: cómo hacer más «científica» la ciencia; cómo hacer la «realidad» más real. *Isegoría*, 0(38), 77-100. doi:10.3989/isegoria.2008.i38.404
- Pérez Sedeño, Eulalia, Alcalá, Paloma, González, M. Isabel, De Villota, Paloma, & Roldán, Concha (2006). *Ciencia, tecnología y género en Iberoamérica*. CSIC.
- Rorty, Richard (2002). El descenso de la verdad redentora y el surgimiento de la cultura literaria . *Ciencias de Gobierno*, 6(11), 103-123.
- Shotter, John (1993). *Realidades conversacionales. La construcción de la vida a través del lenguaje*. Amorrotu, 2001.

## Programari

En aquesta assignatura fomentem l'ús de programari lliure per raons ètiques i polítiques. Recomanem a l'alumnat que utilitzi sistemes operatius lliures (per exemple, distribucions de Linux), que elabori els seus treballs en programari lliure (per exemple, LibreOffice i similars) i que faci els lliuraments en formats oberts (per exemple .odt, .odp. ods).

## Llista d'idiomes

| Nom                   | Grup | Idioma   | Semestre            | Torn  |
|-----------------------|------|----------|---------------------|-------|
| (TEm) Teoria (màster) | 1    | Espanyol | primer quadrimestre | tarda |